

Abstrakt

Tato práce se zabývá reflexí posthumanistických tendencí optikou umělecké oblasti performance art. V první části textu jsou čtenáři nabídnuta východiska a souvislosti vzniku posthumanismu, jakožto myšlenkového směru zaměřeného na postupné sblížení člověka a technologie, v druhé části jsou pak tato východiska ilustrována na práci řady performerů. Posthumanismus je pojímán jako oblast na pomezí tvrdých vědeckých dat a fikce: Čerpajíc z matematického modelu komunikace, stejně tak jako z odkazu kyberpunkové dystopie, nabízí vizi přechodu od humanistického pojetí člověka v takzvaného posthumanistického postčlověka. Ten je chápán jako výplod technokultury, syntéza živého a umělého, volně se utvářející entita bez pevně stanovených ontologických hranic. Jeho existence se vymyká dualistickým kategorizacím, má procesuální charakter a postrádá pevné esenciální zakotvení. Je atraktivním námětem science fiction příběhů a sexy postmoderním sloganem, stejně jako symbolem překročení reálných predestinujících kategorií, jakými jsou rasa, gender nebo sociální status. Postčlověk je však především metaforou, kterou si osvojuje množství různých narativů, zaměřených na možné aspekty technologicky rozšířeného života: Od seriózních vědeckých vyprávění, přes vědeckofantastickou fikci, až po jeho apropiaci světem umění. Právě jazyk umění, charakteristický svou volností a nezávislostí, představuje příležitý výrazový prostředek posthumanistického diskurzu. Umělecká reflexe převádí teoretické posthumanistické teze do praktické roviny a nabízí vhodnou alternativní perspektivu pro nahlížení vztahu člověk – technologie. Takovou perspektivu pak předkládá i tento text, když posthumanismus zasazuje do kontextu performance art a postavení člověka v současné techno-společnosti interpretuje optikou živého akčního umění.